

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Dato	28. marts 2022
Sagsbehandler	Mette Sejerup Rasmussen
Telefon direkte	76 16 51 25
Sagsid	22/10019

Bemærkninger til klagen fra Danmarks Sportsfiskerforbund

Danmarks Sportsfiskerforening (DSF) påpeger, at man ikke kan sikre sig mod skade ved at holde øje med forholdene for udpegningsgrundlaget, efter at en tilladelse er blevet meddelt, men at der ikke må foreligge nogen rimelig tvivl i forhold til skadevirkninger for områdets integritet på afgørelsestidspunktet ud fra et videnskabeligt synspunkt.

DSF bemærker, at da der udføres en monitorering af lampretlarver i forbindelse med grødeskæringen for at sikre, at der ikke er en væsentlig påvirkning af lampretlarverne i forbindelse med den skånsomme grødeskæring, så har kommunen ikke sikret sig at projektet ikke vil skade habitatområdet inden dispensationen meddeles i strid med habitatdirektivets artikel 6.3.

DSF finder, at Esbjerg Kommune skal undersøge forholdene før der meddeles dispensation. Det skal godtgøres om der lever arter på udpegningsgrundlaget, samt om habitatnaturtype nr. 3260 - vandløb med vandplanter forringes ved en grødeskæring på op til 4 gange om året.

DSF bemærker, at der inden der meddeles dispensation, skal der foretages en faglig vurdering af om en grødeskæring vil skade habitatområdets udpegningsgrundlag og naturtyper, og om grødeskæringen vil resultere i dårligere overlevelse på grund af manglende skjul, når grøden fjernes.

Desuden mener DSF at afgørelsen er en overtrædelse af habitatdirektivets artikel 6.4, da der ikke er bydende nødvendige hensyn, der kan godtgøre en grødeskæring for en periodevis sikring af et frit vandspejl i Ribes mølledam.

Til dette har Esbjerg Kommune følgende bemærkninger:

Esbjerg Kommune har med den viden, konsekvensrapporten for Ribe Mølledam for foranstaltninger til skabelse af frit vandspejl¹, vurderet at en delvis, selektiv og skånsom grødeskæring af en mindre del af Ribe

¹ Ribe Mølledam – Habitatkonsekvensvurdering af planlagte foranstaltninger til skabelse af frit vandspejl. Orbicon |WSP 2019.

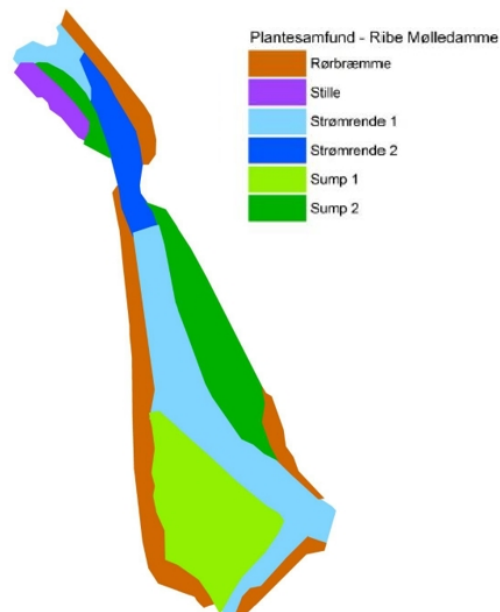
Mølledam ikke vil betyde en væsentlig påvirkning af lokaliteten. Det er dermed kommunens vurdering, at habitatdirektivets artikel 6.3 og 6.4 er overholdt.

For habitatnaturtypen 3260 – Vandløb med vandplanter begrundes dette med, at det kun er mindre del af mølledammen, der påvirkes af grødeskæring. I størstedelen af mølledammen skæres der ikke grøde og her vil der kunne pågå en naturlig udvikling i plantesamfundet. Da grødeskæringen samtidig vil være selektiv, så de naturtypekarakteristiske arter som vandaks ikke skæres, vil grødeskæringen ikke i væsentlig grad øge forekomsten af forstyrrelsestolerante arter, der har en negativ indvirkning på DVPI (Dansk Vandplante Indeks). Herved vurderes de negative påvirkninger ved grødeskæring, der gennemføres mere end én gang i løbet af planternes vækstsæson, jf. videnskabelig rapport fra Aarhus Universitet², at være imødegået.

Da de forstyrrelsestolerante arter der beskæres med denne grødeskæring meget hurtigt, har retableret deres biomasse, vurderes indgrebet ikke at have en væsentlig påvirkning af naturtypen.

I forhold til snæblen, vurderes det særligt at være området benævnt *sump 1*, se nedenfor, der opfylder kriterierne for at være et egnet opvækstområde. Da der ikke foretages grødeskæring i dette område, vurderes der ikke at ske en ændring i egnede opvækstområder for arten og det vurderes derfor, at snæblen ikke vil blive væsentligt påvirket af det ansøgte. Derudover gøres der opmærksomt på, at snæblen ikke vil være i området, i perioden med grødeskæringen, så det vil kun være en ændring i vegetationssammensætningen, der skulle kunne betyde en påvirkning af denne art. Da dette i området for grødeskæringen er imødegået ved en selektiv grødeskæring af kun de forstyrrelsestolerante arter, hvorved der ikke vil ske en væsentlig ændring af plantesamfundet, vil dette heller ikke være relevant for arten snæbel.

² DVPI og økologisk tilstand: Karakteristik af plantesamfundene og relation til påvirkninger. Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 135. 2015.

Det er muligt at larver af alle tre lampretarter findes i Ribe Mølle dam. Da Mølle dammen blev oprenset i 2014, blev der i forbindelse med det tilknyttede projekt, hvor der skete indsamling og udplantning af sårbare vandaksarter, fundet to lampretlarver i de spande der var sat i kanten af vandløbet lige opstrøms jernbanebroen.

Bæklampret vil være at finde i de fleste af kommunens vandløb. Jævnfør den seneste artikel 17. afrapportering til EU vurderes bevaringsstatus for arten at være gunstig. Skulle enkelte individer gå tabt i forbindelse med grødeskæringen, vurderes det ikke at have en væsentlig betydning for bevaringsstatus af arten. Med den skånsomme grødeskæring beskrevet ovenfor, vurderes grødeskæringen dog at kunne foregå helt uden påvirkning af lampretlarver. (Jeg kan se, at der i vurderingen i afgørelsen, er indsnæget sig en fejl. Der står "dog ikke", der skulle selvfølgelig kun stå "dog" som rettet oven for)

Bliver larver af lampretter forstyrret af, at grøden, hvis rødder de ligger ved i dyndet, bliver skåret 10 cm over bunden. Vil en tilsvarende påvirkning kunne iværksættes af rovfisk som f.eks. en laksefisk, og lampretlarverne ville formodentligt hurtigt være blevet et let bytte evolutionsmæssigt.

Efter nedlæggelsen af spærringen i Stampemølleåen er formodningen, at havlampret, i lighed med flodlampret, går op og gyder opstrøms Ribe Mølle dam. Det første egnede gydeområde er beliggende mindst 9 km opstrøms mølle dammen. Når æggene klækker, vil larverne drive nedstrøms til de kommer til områder med egnet substrat. Her graver larverne sig ned og lever som filtratorer. Længden af larvestadiet er i afgørelsen angivet til at variere men varer for begge arter ca. 5 år. Larvestadiet er i Atlas over danske ferskvandsfisk³ angivet til 5,5-7,5 år for havlampret. 2,5-3,5 år for flodlampret og 2,5-8 år (måske op til 20 år

³ Atlas over danske ferskvandsfisk. Red. Henrik Carl og Peter Rask Møller. Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet. 2012.

jf. nyere studier) for bæklampret. Egnede levesteder for larverne er en bund bestående af sand, silt og mudder med et højt indhold af organisk materiale, hvilket der vil være de fleste steder på strækningen fra gydeområdet til Ribe Mølledam.

Da larverne i drift vil være udsat for et højt prædationstryk, må det formodes, at larverne graver sig ned, så snart det er muligt og ikke forlader stedet igen før de tvinges til det - enten på grund af forstyrrelser af levestedet eller hvis iltniveauet eller fødegrundlaget bliver for lavt. Da vil driften af larven igen kun vurderes at blive af højest nødvendig karakter. Dette understøttes af de observationer der blev udført indledningsvist i forbindelse med monitoringen, inden arbejdet blev sat i stå. De indsamlede lampretlarver gik ved udsætning lodret mod bunden. Alle larver blev bestemt til bæk- eller flodlampretlarver, som end ikke genetisk kan skelnes fra hinanden.

Selv med et larvestadie på mere end 5 år, vurderes det, at der skal mange forstyrrelser til, hvis larver af flod- og havlampret skal nå fra nærmeste gydeplads til Ribe Mølledam. Ingen larver af havlampret blev fundet ved forundersøgelsen og med et væsentligt kortere larvestadie for larver af flodlampret (2,5-3,5 år), er 9 km en meget lang distance for flodlamprettens larver at tilbagelægge, for at nå Ribe Mølledam. Men det kan ikke afvises, at enkelte larver af begge arter kan forekomme i mølledammen.

Med en grødeskæringsteknik, hvor der ikke er en fysisk påvirkning af bunden, vurderes grødeskæringen ikke at give anledning til forstyrrelser af eventuelle lampretlarver, hvorved de ikke vil flygte fra sedimentet og blive udsat for forhøjet prædation.

I området hvor grødeskæringen finder sted, vurderes der at være en strøm stærk nok til at sende det afskårne grøde nedstrøms til grødeopsamlingspladsen. Der vil derfor ikke blive behov for at stage grøden manuelt videre i vandløbet og derved forstyrre bunden. Desuden vil grøden ikke blive liggende ved bunden og rådne, og derved skabe forstyrrelse af sedimentet ved at sænke iltniveauet.

På den baggrund vurderes det ikke for sandsynligt, at det ansøgte har en væsentlig påvirkning af flod- og havlampret. Men da viden om arterne og hvad der kan påvirke dem, er meget begrænset, er det besluttet, at der i forbindelse med grødeskæringen udføres en monitoring af lampretlarver før, under og efter hver grødeskæring. Dette foretages både for at blive klogere på udbredelsen af lampretlarver men også for at sikre, at forudsætningen om, at grødeskæringen kan foretages uden påvirkning af larverne, holder.

Der findes ingen viden om hvordan lampretlarver bliver påvirket af indirekte forstyrrelser. Den viden kan man kun få, ved at undersøge det. Vi har ved den måde grødeskæringen skal foregå på, sammensat en metode, der kun vil have en mindre indirekte påvirkning af lampretlarvernes habitat og vurderingen er, at de ikke bliver forstyrret. Monitoringen er primært til at blive klogere på arten/-erne af.

Viden om lampretter kan ikke opnås uden arterne påvirkes. Ved dette projekt vurderes det, at vi kan opnå viden uden der sker en væsentlig påvirkning af arter med ugunstig bevaringsmålsætning.

At der ikke er en eksplicit vurdering af om grødeskæringen vil resultere i dårligere overlevelse på grund af manglende skjul, når grøden fjernes er fordi den implicit ligger i, at grødesammensætningen ikke vurderes at ændres sig i forhold til snæblen og at lampretlavernes habitat ikke ændres væsentligt, da grøden skæres minimum 10 cm over bunden og der skæres kun de forstyrrelsestolerante arter, der meget hurtigt regenerer sig (nogle arter med op til 10 cm om dagen).

Det vurderes derfor samlet at det ansøgte kan gennemføres som ansøgt uden der vi være en væsentlig påvirkning af habitatnaturtypen vandløb med vandplanter og arterne snæbel, bæk-, flod- og havlampret.

Venlig hilsen